

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

21. De alijs Beatiss. Virginis celebritatibus annuis, & primum de
Conceptione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

Secundo queritur, An Sanctissima virgo animo, & corpore fuerit in celum assumpta? Constat est Graecorum Patrum sententia, eam animo, & corpore in celum migrasse, sic Athanasius, vel vi alij maunt, Cyillus Alexander, in oratione, que legitur in officio Diuino Assumptionis Domina nostra. Damascenus in orat. 2. de Dormit. Sanctiss. Deipara, Iuuenalis Hierosolym. Episcopus, Andreas Cretensis Episcopus, Simeon Metap. Maximus Abbas in orationibus de Dormitione B. Mariae Virginis. Glycas & Niceph. sic etiam Scholastici Latini Theologi. B. Thom. 3. p. 9. 27. ar. 1. & 8. Bonaventura in Speculo B. Mariae c. 2. Auctorius 1. par. tit. 6. cap. 3. & ante eos Anselmus de Excell. B. Virginis cap. 8. Rupertus in Cantica ca. 6. Richar. item in Cantica cap. 4. Hugo lib. 3. Erudit. Theologica cap. 115. & ante eos omnes Aucto. libelli de Assumptione B. Mariae inter operas Augustini Tom. 9.

Hic quae diximus, quædam obiectantur. Primo, quod Gelasius I. in cap. Sancta Romana Ecclesia distin. 15. apocryphum censet librum de transitu B. Mariae Virginis, Respondet, huiusmodi librum apocryphum haberi, non quia narrat Deiparam animo, & corpore fuisse ad celum translatam, sed quia multa alia referat, quæ sunt incerta, & dubia.

Deinde obiectant nonnulli: In Epistola ad Paulum, & Enchiridion dubitat Hieronymus, ac Sophronius, vel qui cuncte fit illius Epistola scriptor, an Deipara sit in celo animo, & corpore. Respondeo quamquam ille Auctor dubitanter, scriptores tamen supra memorati tanquam rem certam tradiderunt; quibus potius est fides habenda, eo quod rem hanc magnis, & multis argumentis comprobarunt.

Tertio: Usuardus, & Ado in Martyrologijs suis die 15. Augusti sic habent: Dormitio B. Mariae Virginis; cuius sacratissimum corpus, et si non inveniatur super terram, tamen per misericordiam Mater Ecclesie eius venerabilis memoratio sic festinam agit, ut pro conditione carnis eam migrasse non dubitet. Quo autem loco venerabile illud spiritus sancti templum, natus. Et consilio Divino occultatum sit, plus elegit sobrietas Ecclesie cum pietate nescire, quam aliquis fruendum & apocryphum tenendo docere. Sic ibi. Respondeo, eos Auctores haec dixisse, peritos auctoritate praedicta Epistola ad Paulum, & Enchiridion, cuius auctorem illi fuisse Hieronymum crediderunt. Sed certe Martyrologia, Romanum, & Bede, non habent illa verba, nec dicunt, Dormitio B. Mariae Virginis, sed, Assumptio: quo verbo significatur eam animo, & corpore esse in celum euecta: alioqui enim si tantum animo, non corpore esset ad celum translatam, non diceretur Assumptio: sicut ceteri sanctorum hominum spiritus non dicuntur assumpci, quamvis soli corporibus in celum euolauerint: Christi vero Domini dicitur Ascensio, quia propria virtute ascendit. B. Virginis est assumptionis, quia non propria virtute ascendit in celum, sed quia singulare Dei priuilegio est euecta in celestem partiam animo & corpore.

Decui reuera, vt Beatissimæ Virginis corpus quod erat ab interitu, & corruptione alienum, in eo loco poseretur, qui corruptionem non patiuit. Deinde, gemmæ, & pretiosi lapides asseruari solent in arca celesta, liquores quoque odoratissimi, non nisi in pretiosissimis vasis reconduntur. Olim certe extorta in monte Sion cœtitate Davidis, in eam Arca fœderis cum iugentis rotis populi lætitia ducta est: insuper ædificato per Salomonem templo, eadem Arca fœderis cum hymnis, & cantis est in templum inuicta. Sic Beatissima Virginitas in Arca illa adumbrata, cum maximo celestium spirituum gaudio est in celo collocata. Praeterea Rex, Reginaque tantummodo in Palatium suum regum ingredi, equo vesti consueverunt; ceteri vero, quamvis Dukes, Marchiones, ac Comites, cum ad Palatium perueniunt, intrant non equo delatis, sed pedibus tantum, & quo ad Palatij portam relitto: Christus, & Deipara, tanquam Rex, & Regina, in celum intrarunt animo, &

corpore: ceteri vero sancti homines animo taurum: corpore velut equo in morte deposito, & in terra elicto. Item decuit, vt B. Virgo animo, & corpore esset in celo, vt sicut Christi Domini corpus est in celo, sic est & B. Virginis corpus, vt Filius habeat Matrem, ubi ipse est: & sicut Filius Patri vulnera ostendit, ita Mater Filio, suum pectus ostendat, quo illum gestauit, & vbera, quibus illum educavit.

Septimo queritur, Quo à morte sua die Virgo gloriata resurrexerit, & fuerit in celum assumpta: Communis est sententia, suscitatam à mortuis eam fuisse, & in celum introductam tertio ab obitu die. Ita Damascenus, Iuuenalis Hierosolymitanus Episcopus, Andreas Episcopus Cretensis, Simeon Metaphysicus, Nicephorus, & alii: vt sic constaret vere eam obiisse, & Filio post triduum ex mortuis resurgentem similem fuisse.

Octavo queritur, Quantum gloria Beata Virgo sit in celo confecta? Respondet Hugo lib. 3. erudit. Theologica cap. 115. singulariter post Christum, hoc est, multo maiorem, quam sit gloria Angelorum, & omnium aliorum celi ciuium. Est enim, vt canit Ecclesia, exaltata fuit per omnes chorus Angelorum, & misericordia: quia Mater Dei est, & Regina celi. In ea implexum est illud: *Afuit Regina à deo tua in visu destrato, circumdata varietate. Nam sicut in terris fuit gratia plena, sic in celo plenissimam gloriam habet, & hec in terra passa est plenius ceteri omnes homines, ita in celo gloriam maiorem, quam illi adepti sunt. Tribuit cuique locum in celo misericordia: ergo Beatissima Virgo, quæ mater est misericordie, tota celesti gloria repletur. Recipit quisque sui laboris mercem, prout laborauit, & metit prout seminavit: Nemo plusquam Dei Genitrix laborauit, aut seminavit, in hac vita. Flamina intrant in mare cumulationa: plenariae, & plus minusve aquarum in suo cursu recipiunt: Quantum putas, gloriae adepti est Beatissima Virgo, quæ cum totum vitæ fætus cursum peregit, semper in bono gratia proficit, semper plus charitatis accepit?*

CAP. XXI.

De alijs Beatissime Virginis celebratibus annis, & primum de Conceptione.

Primo queritur, An dies festus Conceptionis B. Virginis dicatus, sit vetus, & antiquus in Ecclesia Romana: Quidam Auctor scripsit, hanc Deiparæ celebratam à Sexto I. V. institutam fuisse. Reuera Sextus I. V. edidit Constitutionem, qua incipit: *cum precesserat: & haberet inter Extrahentes communies, Tit. de Reliquijs, & venerat. Sancto vbi decreuit, vt hic dies festus coleretur. Apud Grecos tamen longante hec celebratis coli cepit, vt pater ex Constitutione Emmanuelis Imperatoris Constantinopolitani, quam habet Theodorus Balsamo in Nomen canonice Photij tit. 7. Exstat etiam fermo Leonis Imperatoris Constantinopolitani, de Conceptione Sancte Mariæ. Item S. Bernardi tempore circa annum Domini 1145. celebriat coepit hic dies festus apud Gallos in Ecclesia Lugdunensi: vt pater ex Epistola eiusdem Bernardi ad Canonicos Lugdunenses, 115. in qua subarguit eos, quod absque auctoritate Romana Ecclesiæ nouum diem festum Conceptionis B. Marie induixerint, prætexu cuiusdam supernæ reuelationis: & profitetur ipse Bernardus se de his omnibus Romana Ecclesiæ iudicium expectare. Quæ fuerit illa diuinitus facta reuelatio, non explicat: creditur tamen fuisse ea qua circa annum Domini 1070. accidisse fettur. Cum Gulielmus Normannorum Dux in Anglia dominaretur, cuidam Anglo Abbatii, Elpino nomine, marii tempestate iactato, & periclitanti diuinitus quoddam visum apparuit, cum que admonuit, vt huiusmodi diem festum agendum curaret: & securum est miraculum in rei attestacionem;*

ex quo

ex quo factum est ut hic dies festus primum in Anglia celebri cœperit. Cui rei multum auctoritatis S. Anselmus addidisse perhibetur: postea eam celebratam Lugdunensis Ecclesia recepit: donec tandem Romanæ Ecclesiæ consensus a cœlitis, in qua huiusmodi dies festus cultu anniversario colitur potius consuetudine, quam necessitate legis, sive præcepti.

Quam controversiam, & item Sixtus VI. diremit edita Constitutione, que incipit: Graue nimis, inter Extrahentes communes de Relig. & venerat. Sanctorum: vbi ex communicatione ipso facto ferit Prædicatores omnes affirmantes, eos, qui credunt, aut tenent Deiparam ab originali peccati macula in sua conceptione præseruatam, propterea hæresis labi pollutus fore, & mortaliter peccare, aut conceptionis Officium celebrantes, sermones illorum, qui eam sine huiusmodi macula conceperant esse affirmant, audientes, peccati reatum incurrere. Prædictas assertiones ut pote falsas, & erroreas, & à veritate penitus alienas, editoq; desuper libros id continentibus quod ad hoc auctoritate Apostolica tenore p. sententiam reprobamus, & damnamus, & statuimus, ut Prædictiores verbi Diuini, & quicunque alij cuiuscunq; statutus gradus, aut ordinis, ac conditione fuerint qui de cetero, aucta temerario præsumperint in suis sermonib; ad populum, aut alias quomodolibet affirmare huiusmodi sicut per nos improbatas & damnatas assertiones, verae esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere post quam de presentibus scientiam haberint, excommunicationis sententiam eo ipso incurvant: à qua ab alio, quam à Romano Pontifice, nisi in mortis articulo, nequeant abolutionis beneficium obtinere. Item motu proprio, scientia, & auctoritate Apostolica simili pœna ac confusa subiungimus eos, qui aucti fuerint afferre, contraria opiniōnem tenentes; videlicet gloriosam Virginem Mariam cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen, vel peccatum incurere mortales; cum hoc nondum sit à Romana, & Apostolica Sede decisum. Sic ibi.

Snodus Tridentina Sess. 5. in Decreto de Peccato originis statuit, ve obseruentur Constitutiones editæ à Sixto Quarto de Conceptione Beatae Virginis, & eas innouat sub pena in eis contentis.

Secundo queritur, An aliquid aliud à Romanis Pontificibus sit constitutum de B. Virginis Conceptione? Plus Quintus aliam edidit Constitutionem huius principi: Super specula: vbi confirmat constitutiones Sixti Quarti, quas Synodus Tridentina probavit: & præcipit, vt nemo cuiuscunq; ordinis, gradus, conditionis, & dignitatis existat, in popularibus concionibus, vel ubique promiscue virorum, ac mulierum multisudo conuenire solet, de huius controversia alteruta parte disputatione, vel Doctorum auctoritate, offendo propria sententiam, & contrariam repellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa questione cuiusvis pietatis, aut necessitatis praetextu vulgaris sermone scribere, vel dictare presumat. Qui contra fecerit, sibi ensionem passam abque noua declaratione ipso facto incurvat, si modo fuerit in sacris constitutus, & quicunque præterea gradu, sive dignitate, vel administratione famatur, illis omnibus sit ipso iure priuatus, & adeo, vel similia munera obtinenda, vel obtemenda, vinculo perpetuo inhabilitatio ipso facto sit obnoxius: super quibus, nisi à Romano Pontifice pro tempore existente, dispensari sive absolu non posse. Ceterum quatinus per Apostolicam sedam altera pars definit non fuerit, licet viris doctis in publicis Academias disputationibus, sive Generalium, sive Provincialium Capitulorum, vel vbi alias intersunt, qui rem capere possunt, nec scandali villa subiecti occasio, de illa questione differere, & argumentis contra vitramlibet partem, vel afferere, vel impugnare: dum tamen neutra veluti errorea prædicetur, seruentaque illa omnia, quæ à Sexto præcessore nostro statuta sunt: quorum singula ut referunt, etiam quantum ad alias pennas, ducimus innouanda, & innouamus per prefata Hæcibi.

Tertio queritur, quo pacto cum his constitutionibus Pontificiis consistere queat, quod est definitum in Concilio Basiliensi sess. 36. Advertendum est ibi in hunc modum esse constitutum: Nos diligenter inspectis auctoritatibus, & ra-

tionib; in sancta Synodo doctrinam illam afferentem, gloriosam Dei Genitricem Mariam, præueniente. Operante diuini nominis gratia singulari nunquam actualiter tacuisse sub originali peccato, sed immunem semper fuisse ab omni culpa originali, vel actuali: sanctamque & immaculatam, tangam piam, & consonam cultui Ecclesiastico, Fidei Catholice, cœrationi, & sacra Scriptura, ab omnibus Catholicis approbandam fore, tenendam, & amplectendam, definimus, & declaramus, nullique de cetero licitum esse in contrarium prædicare, & docere. Sic ibi

CAP. XXII.

De die festo Presentationis
B. Virginis.

Primo queritur, Quam antiqua sit huius diei festi institutio: Apud Græcos antiqua est, vt constat ex Menologio die secunda Nouembrii, & ex constitutione Emmanuelis Constantiopolitani Imperatoris de Feris, quam habet Theodo. Balfamo in Nomocanone Photii s. 7. cap. 29. & extant sermones S. Gregorij Nysseni, S. Germani Episcopi Constantiopolitani, & Gregorij Episcopi Nicomediensis apud Suriū die 1. Nouemb. Certe apud Græcos Ecclesiastica tradito est, Beatissimā Virginē tertio tertio anno in templo à parentibus eis Deo oblata, & ibi usq; ad decimum quattuor annum vivisse: fuisse que motem, vt aliquæ viduzæ, qualis fuit Anna prophetissa, de qua Lucæ secundo, & puellæ virginis in templo Dei offeruntur, ut ibi in teiunijs, orationibus, Pslalmis, Canticis, & alijs pijs operibus vitam agerent: ac puellæ virginis, si vellent, deinde nubarent. Beatissima igitur Maria virgo vitam egit in templo, donec decimo quarto ætatis anno, diuino consilio tradita est in matrimonium Iosephi. Euodius secundus à Petro Episcopus Antiochenus, apud Nicephorūm testimoniū, Virginem Mariam, cum trium anborum esset, à parentibus in templo presentatam Deo fuisse. Ex Euodio ceteri Græcorum hanc traditionem acceperunt. Apud Latinos in Gallicanis Ecclesijs copiæ collati hie dies festus tempore Caroli Quinti Francorum regis anno salutis 1475. de qua te extare dicitur eiusdem Regis Epistola ad Nicolaum Episcopum Altissodorensem, quam citat Gallesius in Annalizationibus ad Martyrologium Vsurdi die 21. Nouemb. Sextus V. constituit, vt clerici Officium duplex die 21. Nouembri facerent, & Gregorius XIII. ante conciliorum Hispaniarum Ecclesijs, vt eum diem Officio duplice celebrarent. In quibusdam alljs Ecclesijs Præsentatio B. Virginis Ecclesiastico officio recolitur auctoritate Sixti IV.

Secundo queritur, Undenam habeatur B. Virginem Mariam sicut à parentibus Deo in templo oblata: Demum, vndenam Scripturarum colligatur, viduas & pueras Virginis in templo die, ac nocte commorari consueuisse in locis ad id separatis, & clausis: Profecto sicut multa alia, de Beatis. Virgine Ecclesiastica traditio habet, vt de Dormitione eius: de Assumptione in cælum, de Nativitate, sic etiam traditione Ecclesiastica habetur fuisse eam tertio tertio anno in templo à parentibus presentatam, ibique ad decimum usque quartum annum traduxisse vitam in oratione, & diuinis Lantibus, & operibus manuum suarum: donec anno decimoquarto Iosephus nupsit. Et satis est ad hanc traditionem confirmandam, Euodij Antiocheni auctoritas, à quo ceteri Græci acceperunt. Quod autem viduæ in templo perpetuo Domino assistent, unum exemplum est in Anna prophetissa, quæ vt testatur Lucas cap. 2. à templo non discedebat, ieunijs, & observationibus seruens nocte, & die.

Hæc B. Virginis celebritas non colitur, & seruatur, vt dies festus recessitate precepti.

CAP.